

**EUROPOS BENDRIJOS, KANADOS IR RUSIJOS FEDERACIJOS
SUSITARIMAS
dėl humaniško gyvūnų gaudymo spąstais tarptautinių standartų**

EUROPOS BENDRIJA,

KANADOS VYRIAUSYBĖ

ir

RUSIJOS FEDERACIJOS VYRIAUSYBĖ,

šio Susitarimo šalys (toliau – Šalys),

PRISIMINDAMOS savo tvirtą įsipareigojimą parengti humaniško gyvūnų gaudymo spąstais tarptautinius standartus, pagrįstus tiek moksliniais tyrimais, tiek empiriniais ir praktinio pobūdžio faktais;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad kiekviena Šalis pagal Jungtinių Tautų Chartiją ir tarptautinės teisės principus turi suverenią teisę savo išteklius naudoti pagal jos aplinkos apsaugos ir plėtros politiką ir kad kiekviena Šalis yra atsakinga už savo biologinės įvairovės apsaugą ir biologinių išteklių subalansuotą naudojimą;

PATVIRTINDAMOS, kad laukinių gyvūnų subalansuotas naudojimas žmonių reikmėms turi atitikti Pasaulio apsaugos strategijos, Pasaulinės aplinkos ir plėtros komisijos bei Jungtinių Tautų aplinkos ir plėtros konferencijos principus;

ATSIŽVELGDAMOS į Tarptautinės gamtos ir gamtos išteklių apsaugos sąjungos (IUCN) valstybių narių šios Sąjungos 18 Generalinėje Asamblėjoje 18.25 rezoliucija prisiimtą įsipareigojimą atsiradus galimybei daugiau nenaudoti nehumaniško spąstų;

PRIPAŽINDAMOS, kad žinduolių humaniško gaudymo spąstais tarptautinių standartų rengimas, pradėtas ISO – Tarptautinės standartizacijos organizacijos –1987 metais, dar nebaigtas;

PATVIRTINDAMOS, kad bet kokio tarptautinio technologinio standarto svarbiausia paskirtis *inter alia* pagerinti apsigėrimą informacija ir sukurti palankesnes prekybos sąlygas;

PATVIRTINDAMOS, kad ypač Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Rusijos Federacijoje ir Europos bendrijoje atliekami plataus masto tyrimai siekiant sukurti humaniškesnius, praktiškesnius gyvūnų gaudymo spąstais būdus;

PABRĖŽDAMOS, kad humaniško gyvūnų gaudymo spąstais tarptautinių standartų rengimo darbo grupė, sudaryta iš Kanados, Jungtinių Amerikos Valstijų, Rusijos Federacijos ir Europos bendrijos ekspertų, atliko reikšmingą darbą;

SUPRASDAMOS tai, kad daugelis valstybių pasirinko skirtingas priemones ir pasiūlė teisės aktus gyvūnų gaudymo spąstais būdams tobulinti ir laukinių gyvūnų gerovei pagerinti, nors nėra humaniško gyvūnų gaudymo spąstais tarptautinių standartų;

PRIPAŽINDAMOS, kad kiekvienos Šalies vidaus konstitucinės normos ir institucijų taisyklės nustato, kokia institucija paskiriama pagrindine humaniško gyvūnų gaudymo spąstais standartams pagal kompetenciją įgyvendinti,

SUSITARIA:

1 straipsnis

Sąvokos

Humaniško gyvūnų gaudymo spąstais būdai reiškia kompetentingų institucijų sertifikuotus spąstus, atitinkančius humaniško gyvūnų gaudymo spąstais standartus (toliau – Standartai, nurodyti šio Susitarimo I priede) ir naudojamus laikantis gamintojų nurodytų paspendimo sąlygų.

Šiame Susitarime:

2 straipsnis

Spąstai – tiek nužudantys, tiek ir gyvūno judėjimą suvaržantys mechaniniai gaudymo įtaisai.

Tikslai

Šio Susitarimo tikslai yra:

Gaudymo spąstais būdai reiškia spąstus ir jų paspendimo sąlygas (pavyzdžiui, gyvūnų rūšies parinkimą, spąstų išdėstymą, viliojimo būdą, masalą ir natūralias aplinkos sąlygas).

(a) nustatyti humaniško gyvūnų gaudymo spąstais standartus;

- (b) pagerinti Šalių tarpusavio keitimąsi informacija ir jų bendradarbiavimą įgyvendinant ir tobulinant šiuos standartus ir
- (c) sukurti palankesnes Šalių tarpusavio prekybos sąlygas.

3 straipsnis

Taikymo sritis

Šis Susitarimas taikomas gyvūnų gaudymo spąstais būdams ir spąstų, skirtų I priede nurodytiems laukiniams sausumos ir vandens žinduoliams gaudyti, sertifikavimui siekiant:

- (a) valdyti laukinę gyvūniją, įskaitant kenkėjų kontrolę,
- (b) gauti kailių, odų ar mėsos ir
- (c) gaudyti žinduolius jų apsaugos tikslais.

4 straipsnis

Įsipareigojimai pagal kitus tarptautinius susitarimus

1. Nė viena šio Susitarimo nuostata neturi jokio poveikio Šalių, kurios yra Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) narės pagal Marakešo sutartį, įsteigiančią Pasaulio prekybos organizaciją, teisėms ir įsipareigojimams.

2. Jei Šalys nėra PPO narės, nė viena šio Susitarimo nuostata neturi jokio poveikio jų teisėms ir įsipareigojimams pagal dvišalius Šalių susitarimus, išvardytus II priede.

5 straipsnis

Esamos priemonės

Kiekviena Šalis gali toliau drausti savo teritorijoje naudoti spąstus, kurie buvo uždrausti naudoti šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

6 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

Nepažeisdamos 9 straipsnio, Šalys susitaria:

- (a) bendradarbiauti viena su kita tiesiogiai arba per kompetentingas tarptautines organizacijas su šiuo Susitarimu susijusių tarpusavio interesų klausimais ir
- (b) plėtoti ir gerinti daugiašalį bendradarbiavimą humaniško gyvūnų gaudymo spąstais srityje siekiant abipusės naudos ir norint sukurti palankesnes prekybos sąlygas.

7 straipsnis

Šalių įsipareigojimai

Kiekviena Šalis, laikydama I priede pateikto grafiko, imasi reikalingų veiksmų, kad jos atitinkamos kompetentingos institucijos:

- (a) nustatyti tinkamą spąstų sertifikavimo tvarką pagal Standartus;
- (b) užtikrintų, kad gyvūnų gaudymo spąstais būdai, taikomi tam tikrose jų teritorijose, atitinka Standartus;
- (c) uždraustų naudoti spąstus, kurie nėra sertifikuoti pagal Standartus ⁽¹⁾, ir
- (d) reikalautų iš gamintojų atitinkamai žymėti sertifikuotus spąstus ir pateikti jų tinkamo paspendimo, saugaus naudojimo ir priežiūros instrukcijas.

8 straipsnis

Standartų įgyvendinimas

Igyvendindama Standartus, kiekviena Šalių kompetentinga institucija turėtų dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad:

- (a) būtų taikomos tinkamos procedūros, susijusios su:
 - (i) leidimų naudoti spąstus išdavimu ir panaikinimu ir
 - (ii) humanišką gyvūnų gaudymą spąstais reglamentuojančių teisės aktų taikymu;
- (b) kailinių žvėrelių medžiotojai mokėtų humaniškai, saugiai ir veiksmingai naudoti gaudymo spąstais būdus, tarp jų ir naujus, kai tik jie parengiami; ir
- (c) būtų atsižvelgiama į I priede pateiktas spąstų bandymo rekomendacijas nustatant vidaus sertifikavimo tvarką.

9 straipsnis

Tolesnis standartų tobulinimas

Šalys:

- (a) remia ir skatina tyrimus, susijusius su tolesniu Standartų tobulinimu; bei
- (b) pasinaudodamos pirmiausia a punkte nurodytų tyrimų rezultatais pakartotinai vertina ir atnaujina I priedą, pirmą kartą tai atlikdamos praėjus trejiems metams po šio Susitarimo įsigaliojimo.

10 straipsnis

Leidžiančios nukrypti nuostatos

1. Kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju gali leisti nuo 7 straipsnyje nurodytų įsipareigojimų leidžiančias nukrypti nuostatas, jeigu jas taikant nenukrypstama nuo šio Susitarimo tikslų, ir tos leidžiančios nukrypti nuostatos skirtos:

(1) 1) Šalys susitaria, kad 7 straipsnis nedraudžia asmenims konstruoti ir naudoti spąstus, jeigu tokie spąstai yra tam tikros kompetentingos institucijos patvirtinto dizaino.

- (a) visuomenės sveikatos ir saugos interesams;
- (b) viešosios ir privačios nuosavybės apsaugai;
- (c) moksliniams tyrimams, švietimui, populiacijos atkūrimui, pakartotiniam gyvūnų perkėlimui už jų natūralaus arealo ribų, veisimui ar gyvūnijos ir augmenijos apsaugai; ir
- (d) tradicinių medinių spąstų naudojimui kaip esminei vietinės bendruomenės kultūrinio paveldo daliai išsaugoti.

2. Prie pagal straipsnio 1 dalį taikomų leidžiančių nukrypti nuostatų privalo būti pridėtos raštu išdėstytos jų priežastys ir sąlygos.

3. Šalys raštu praneša Jungtiniam vadybos komitetui apie pagal straipsnio 1 dalį taikomas leidžiančias nukrypti nuostatas bei raštu išdėsto straipsnio 2 dalyje nurodytas priežastis ir sąlygas.

11 straipsnis

Pranešimas ir keitimasis informacija

1. Šalys reguliariai keičiasi informacija su šio Susitarimo įgyvendinimu susijusiais klausimais. Jos praneša viena kitai apie spąstų vertinimo darbų, atliekamų pagal I priede nurodytą grafiką, eigą, apie su tuo susijusius tyrimus ir sertifikuotus spąstus.

2. Šalys praneša viena kitai, kokios kompetentingos institucijos yra atsakingos už šio Susitarimo įgyvendinimą.

12 straipsnis

Abipusis pripažinimas

1. Šalis gali leisti savo teritorijoje naudoti kitos Šalies sertifikuotus spąstus. Bet koks atsakymas privalo būti pagrįstas raštu.

2. Kiekviena Šalis pripažįsta bet kurios kitos Šalies gyvūnų gaudymo spąstais būdus kaip tolygius, jeigu kitos Šalies gaudymo spąstais būdai atitinka Standartus.

13 straipsnis

Šalių tarpusavio prekyba kailiais ir kailių gaminiais

1. Nepažeidžiant 15 straipsnio ir straipsnio 2 dalies, taip pat Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES), priimtąs 1973 m. kovo 3 d. Vašingtone, atitinkamų nuostatų, nė viena Šalis negali taikyti prekybą kailiais ir kailių gaminiais, kilusiais iš bet kurios kitos Šalies, ribojančių priemonių.

2. Šalis įvežimo į jos muitų teritoriją punkte gali reikalauti pateikti kilmės sertifikatą:

- (a) patvirtinantį, kad importuojami kailiai ar gaminiuose esančios kailio detalės buvo gauti iš gyvūnų, kurie yra sugauti ar auginti fermoje bet kurios kitos Šalies teritorijoje, ir
- (b) kuriame yra nuoroda į kompetentingos institucijos išduotą kilmės dokumentą.

14 straipsnis

Jungtinis vadybos komitetas

1. Šalys iš savo atstovų sudaro Jungtinį vadybos komitetą (toliau – Komitetas). Komitetas gali svarstyti bet kokius su šiuo Susitarimu susijusius klausimus.

2. Komitetas susirenka į posėdį per 12 mėnesių nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos. Po to Komitetas renkasi periodiškai arba bet kurios Šalies prašymu. Be to, Komitetas gali laikotarpiu tarp posėdžių rūpimus klausimus svarstyti susirašinėjimo būdu. Pirmajame posėdyje Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

3. Komiteto sprendimai priimami bendru sutarimu.

4. Komitetas retkarčiais gali sudaryti ad hoc mokslo ir technikos ekspertų darbo grupes, kad jos pateiktų Komitetui rekomendacijas:

- (a) bet kokiais moksliniais ar techniniais klausimais;
- (b) dėl Šalių pasiūlytų klausimų išaiškinimo ir
- (c) dėl nesutarimų sprendimo.

5. Komitetas gali pasiūlyti Šalims iš dalies pakeisti šį Susitarimą atitinkamai atsižvelgiant į ekspertų darbo grupių rekomendacijas.

15 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Šalys stengiasi derybomis pasiekti visoms pusėms priimtina sprendimą bet kuriuo su šio Susitarimo taikymu susijusiu klausimu. Jei suinteresuotos Šalys savo nesutarimų negali išspręsti, vienos iš Šalių prašymu šaukiamas Komitetas klausimui apsvarstyti ir sprendimui priimti. Komitetas, svarstydamas jam pateiktą klausimą, prireikus gali pagal šio Susitarimo 14 straipsnio 4 dalį sudaryti ad hoc mokslo ir (arba) technikos ekspertų darbo grupę.

2. Jeigu Komitetui nepavyksta per 90 dienų ginčą išspręsti, skundą padavusios Šalies prašymu pagal III priedą sudaromas arbitražas.

3. Arbitražas gali priimti sprendimus, susijusius su bet kokių ginčų dėl to, kaip Šalis, kuria skundžiamasi, aiškina ir taiko Susitarimą.

4. Arbitražas neviršija kompetencijos, dėl kurios Šalys susitarė, ir nepriima sprendimų, kurie nepriklauso šio straipsnio taikymo sričiai.

5. Šis straipsnis mutatis mutandis taikomas ir tais atvejais, kai yra daugiau negu viena skundą padavusi Šalis arba Šalis, dėl kurios skundžiamasi.

16 straipsnis

Prisijungimas

Bet kuri šalis gali prisijungti prie šio Susitarimo pagal sąlygas, dėl kurių ta šalis ir šio Susitarimo Šalys susitaria.

17 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Priedai yra neatskiriama šio Susitarimo dalis.

2. Šis Susitarimas įsigalioja per 60 dienų po jo ratifikavimo, pasirašymo ar patvirtinimo paskutinio dokumento deponavimo dienos pagal kiekvienai Šaliai taikytinas taisykles.

3. Pats Susitarimas nėra tiesiogiai vykdomas. Kiekviena Šalis įsipareigojimus ir prievoles pagal šį Susitarimą įgyvendina savo nustatyta vidaus tvarka.

4. Komitetas ar bet kuri Šalis gali bet kuriuo metu pasiūlyti iš dalies pakeisti šį Susitarimą. Pakeitimas, dėl kurio susitarė Šalys, įsigalioja suderinto pakeitimo ratifikavimo, pasirašymo ar patvirtinimo paskutinio dokumento deponavimo dieną pagal kiekvienai Šaliai taikytinas taisykles.

5. Šalis gali pasitraukti iš šio Susitarimo mažiausiai prieš šešis mėnesius pateikdama rašytinį pranešimą. Tokiu atveju pasitraukiančios Šalies įsipareigojimai pagal šį Susitarimą nustoja galioti pasibaigus pranešimo laikotarpiui.

6. Šis Susitarimas sudarytas danų, olandų, anglų, suomių, prancūzų, vokiečių, graikų, italų, portugalų, ispanų, švedų ir rusų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Šis Susitarimas bus deponuotas Europos Sąjungos Tarybos Generalinio sekretoriato archyvuose, o šis patvirtintą Susitarimo kopiją pateikia kiekvienai Šaliai.

SUSITARIMO DĖL HUMANIŠKO GYVŪNŲ GAUDYMO SPĄSTAIS TARPTAUTINIŲ STANDARTŲ PRIEDAI

I PRIEDAS

I DALIS: STANDARTAI

1. STANDARTŲ TIKSLAI, PRINCIPAI IR BENDRIEJI MOTYVAI

1.1. Tikslai

Standartų tikslas – užtikrinti spąstais gaudomų gyvūnų reikiamo lygio gerovę ir toliau ją gerinti.

1.2. Principai

- 1.2.1. Norint nustatyti, ar gaudymo spąstais būdas yra humaniškas, būtina įvertinti spąstais pagauto gyvūno gerovę.
- 1.2.2. Principas, pagal kurį nustatoma, kad gaudymo spąstais būdas yra humaniškas, yra tas, kuris atitinka 2 ir 3 skirsniuose išdėstytus minimalius reikalavimus.
- 1.2.3. Nustatant šiuos Standartus, daroma prielaida, kad spąstai turėtų būti tinkamai parinkti, veiksmingi ir atitinkantys kiekvienos Šalies nustatytus žmonių saugos reikalavimus.

1.3. Bendrieji motyvai

- 1.3.1. Gyvūnų gerovė yra nustatoma priemonėmis, kurios parodo, kaip lengvai ar sunkiai gyvūnai prisitaiko prie aplinkos arba kiek jiems nepavyksta prisitaikyti prie savo aplinkos. Kadangi gyvūnai skiriasi pagal būdus, kuriais jie prisitaiko prie savo aplinkos, reikėtų naudoti keletą skirtingų priemonių jų gerovei įvertinti.

Spąstais pagautų gyvūnų gerovę parodo fiziologiniai rodikliai, sužalojimo požymiai ir elgesys. Kadangi daugumos gyvūnų rūšių kai kurie iš šių rodiklių nėra ištirti, reikės atlikti papildomus mokslinius tyrimus, kad būtų nustatytos atitinkamos ribos pagal šiuos Standartus.

Nors gerovė gali būti labai skirtinga, sąvoka „humaniškas“ taikoma tik tiems gyvūnų gaudymo spąstais būdams, kai tų gyvūnų gerovė išlaikoma reikiamo lygio, nors pripažįstama, kad tam tikromis aplinkybėmis, kai naudojami nužudantys spąstai, bus trumpas laiko tarpas, kuriuo gyvūnų gerovė gali būti prasta.

- 1.3.2. Ribas, nurodytas spąstų sertifikavimo Standartuose, sudaro:

- (a) judėjimą suvaržantiems spąstams: rodikliai, žemiau kurių spąstais sugautų gyvūnų gerovė vertinama kaip prasta, ir
- (b) nužudantiems spąstams: laikas, per kurį gyvūnas netenka sąmonės ir tampa nejautrus bei lieka tokios būklės iki mirties.

- 1.3.3. Nepaisant to, kad gaudymo spąstais būdai privalo atitikti 2.4 ir 3.4 skirsnių reikalavimus, reikiamas dėmesys skirtinas tolesniam spąstų konstrukcijos ir paspendimo tobulinimui, ypač klausimams, kaip:

- (a) pagerinti į judėjimą suvaržančius spąstus pakliuvusių gyvūnų gerovę tuo laiku, kol jie yra spąstuose;
- (b) padaryti, kad į nužudančius spąstus pakliuvęs gyvūnas greitai netektų sąmonės ir taptų nejautrus; ir
- (c) kuo mažiau sugauti netikslinių gyvūnų.

2. REIKALAVIMAI GYVŪNŲ GAUDYMO JUDĖJIMĄ SUVARŽANČIAIS SPĄSTAIS BŪDAMS

2.1. Sąvoka

„Gaudymo judėjimą suvaržančiais spąstais būdai“ reiškia spąstus, pagamintus ir paspęstus siekiant ne nužudyti į spąstus įkliuvusį gyvūną, o suvaržyti jo judesius tiek, kad žmogus galėtų tiesiogiai gyvūną paimti.

2.2. Kriterijai

- 2.2.1. Norint nustatyti, ar gyvūnų gaudymo judesius suvaržančiais spąstais būdas atitinka šiuos Standartus, būtina įvertinti spąstais sugauto gyvūno gerovę.
- 2.2.2. Kaip vertinimo kriterijai turi būti elgesio ir sužalojimo rodikliai, išvardyti 2.3.1 ir 2.3.2 punktuose.
- 2.2.3. Nustatant kiekvieną iš šių rodiklių, reikia įvertinti gyvūnų reakcijos stiprumą.

2.3. Rodikliai

2.3.1. Elgesys, laikytinas spąstais sugautų laukinių gyvūnų prastos gerovės rodikliu, yra toks:

- (a) savęs kandžiojimas, kai dėl to gyvūnas sunkiai susižaloja (susiluošinimas),
- (b) pernelyg silpnas judrumas ir reagavimas į aplinką.

2.3.2. Sužalojimai, laikytini spąstais sugautų laukinių gyvūnų prastos gerovės rodikliais, yra tokie:

- (a) kaulų lūžimai;
- (b) sąnarių išnirimas ties riešu ar čiurna;
- (c) nutrūkusi sausgyslė ar raištis;
- (d) stiprus antkaulio nubrozdinimas;
- (e) stiprus išorinis ar vidinis kraujavimas;
- (f) ryškus skeleto raumenų gyvybingumo sumažėjimas;
- (g) galūnių išemija;
- (h) nuolatinio danties lūžimas atsiveriant pulpos ertmei;
- (i) regos organo pažeidimas, įskaitant ragenos išplėšimą;
- (j) stuburo smegenų pažeidimas;
- (k) stiprus vidaus organų sužalojimas;
- (l) širdies raumens degeneracija;
- (m) amputacija;
- (n) mirtis.

2.4. Ribos

Gaudymo judesius suvaržančiais spąstais būdas atitinka Standartus, jei:

- (a) parinktos tos pačios rūšies bandomųjų gyvūnų, pagal kuriuos gaunami duomenys, skaičius yra bent 20 ir
- (b) bent 80 % šių gyvūnų nebūna nė vieno iš 2.3.1 ir 2.3.2 punktuose nurodytų rodiklių.

3. REIKALAVIMAI GYVŪNŲ GAUDYMO NUŽUDANČIAIS SPĄSTAIS BŪDAMS

3.1. Sąvoka

„Gaudymo nužudančiais spąstais būdai“ reiškia spąstus, pagamintus ir paspėstus siekiant nužudyti į spąstus įkliuvusį parinktos rūšies gyvūną.

3.2. Kriterijai

- 3.2.1. Naudojant nužudymo techniką, reikia nustatyti laiką, kada gyvūnas netenka sąmonės ir tampa nejautrus, ir patikrinti, kiek laiko gyvūnas išbūna tokios būklės iki mirties (t. y. kol negrįžtamai nustoja funkcionuoti jo širdis).
- 3.2.2. Sąmonės netekimas ir nejautra turi būti nustatomi patikrinant ragenos ir vokų refleksus ar bet kokiais kitais mokslo patvirtintais tolygiais būdais ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Jei reikia atlikti papildomus tyrimus norint nustatyti, ar gaudymo spąstais metodas atitinka standartus, galima papildomai atlikti elektroencefalogramą (EEG), išmatuoti reakcijas dėl vizualinių dirgiklių (VER) ir garsinių dirgiklių (SER).

3.3. **Rodikliai ir laiko ribos**

Ragenos ir vokų refleksų išnykimo laikas	Rūšys
45 sekundės	<i>Mustela erminea</i>
120 sekundžių	<i>Martes americana</i> <i>Martes zibellina</i> <i>Martes martes</i>
300 sekundžių ⁽¹⁾	Visos kitos rūšys, nurodytos 4.1 punkte.

(¹) Komitetas įvertins laiko ribas, peržiūrėdamas jas po trejų metų, kaip nurodyta 9 straipsnio b punkte, jeigu tam pakaks duomenų, kad kiekvienai konkrečiai rūšiai būtų nustatytos reikalaujamos laiko ribos 300 sekundžių laiką sutrumpinant iki 180 sekundžių ir nustatytas priimtinas terminas šiems pakeitimams įgyvendinti.

3.4. **Ribos**

Gaudymo nužudančiais spąstais būdas atitinka Standartus, jei:

- (a) parinktos tos pačios rūšies bandomųjų gyvūnų, pagal kuriuos gaunami duomenys, skaičius yra bent 12 ir
- (b) bent 80 % šių gyvūnų per reikalaujamą laiką neteko sąmonės bei jautrumo ir lieka tokios būklės iki mirties.

II DALIS: RŪŠIŲ SĄRAŠAS IR STANDARTŲ ĮGYVENDINIMO GRAFIKAS

4. SUSITARIMO 3 STRAIPSNYJE NURODYTAS RŪŠIŲ SĄRAŠAS IR STANDARTŲ ĮGYVENDINIMO GRAFIKAS

4.1. **Rūšių sąrašas**

Standartai taikomi tokioms rūšims:

<i>Bendrasis pavadinimas</i>	<i>Rūšis</i>
Kojotas	<i>Canis latrans</i>
Vilkas	<i>Canis lupus</i>
Bebras (Šiaurės Amerikos)	<i>Castor canadensis</i>
Bebras (Europos)	<i>Castor fiber</i>
Rusvoji lūšis	<i>Felix rufus</i>
Ūdra (Šiaurės Amerikos)	<i>Lutra canadensis</i>
Ūdra (Europos)	<i>Lutra lutra</i>
Lūšis (Šiaurės Amerikos)	<i>Lynx canadensis</i>
Lūšis (Europos)	<i>Lynx lynx</i>
Kiaunė	<i>Martes americana</i>
Akmeninė kiaunė	<i>Martes pennanti</i>
Sabalas	<i>Martes zibellina</i>
Miškinė kiaunė	<i>Martes martes</i>
Barsukas (Europos)	<i>Meles meles</i>
Šermuonėlis	<i>Mustela erminea</i>
Usūrinis šuo	<i>Nyctereutes procyonoides</i>
Ondatra	<i>Ondatra zibethicus</i>
Meškėnas	<i>Procyon lotor</i>
Barsukas (Šiaurės Amerikos)	<i>Taxidea taxus</i>

Pagal reikalą į sąrašą bus įtrauktos papildomos rūšys.

4.2. Standartų įgyvendinimo grafikas

- 4.2.1. Kaip nurodyta Susitarimo 7 straipsnyje, gaudymo spąstais būdai turi būti išbandyti siekiant nustatyti, ar jie atitinka šiuos Standartus, ir jų atitiktį turi patvirtinti Šalių kompetentingos institucijos per tokį laiką:
- (a) gaudymo judėjimą suvaržančiais spąstais būdų – per laikotarpį nuo trejų iki penkerių metų nuo Susitarimo įsigaliojimo, atsižvelgiant į bandymų prioritetus ir į tai, ar pakanka bandymams atlikti skirtų priemonių; ir
 - (b) gaudymo nužudančiais spąstais būdų – per penkerius metus nuo Susitarimo įsigaliojimo.
- 4.2.2. Vadovaujantis Susitarimo 7 straipsniu, pasibaigus 4.2.1 punkte nurodytiems terminams Šalių kompetentingos institucijos per trejus metus privalo uždrausti naudoti spąstus, kurie nėra sertifikuoti pagal šiuos Standartus.
- 4.2.3. Kompetentinga institucija, nustačiusi, kad spąstų bandymo rezultatai neatitinka konkrečioms rūšims gaudyti skirtų arba konkrečiomis aplinkos sąlygomis naudojamų spąstų sertifikavimo standartų, gali laikinai pratęsti leidimą naudoti spąstus, kol tiriama, kokiais spąstais galima būtų juos pakeisti. Tokia kompetentinga institucija iš anksto praneša kitoms Susitarimo Šalims apie spąstus, kuriuos ketinama leisti laikinai naudoti, ir apie tyrimų programą.

III DALIS: REKOMENDACIJOS

5. REKOMENDACIJOS DĖL SPĄSTŲ BANDYMO IR TYRIMAS, SUSIJĘS SU TOLESNIU GYVŪNŲ GAUDYMO SPĄSTAIS METODŲ TOBULINIMU

Siekiant užtikrinti tikslumą ir patikimumą bei patvirtinti, kad gyvūnų gaudymo spąstais būdai atitinka Standartuose nurodytus reikalavimus, šių gaudymo spąstais būdų bandymo tyrimai turėtų atitikti geros eksperimentinės praktikos bendruosius principus.

Tuo atveju, kai bandymų procedūros yra nustatytos pagal ISO, Tarptautinės standartizacijos organizacijos, sistemą, ir kai tokios procedūros tinka nustatyti, ar gaudymo spąstais būdai atitinka kai kuriuos arba visus šių Standartų reikalavimus, atitinkamai taikomos ISO procedūros.

5.1. Bendrosios rekomendacijos

- 5.1.1. Bandymai turėtų būti atliekami remiantis išsamiais mokslinių tyrimų protokolais.
- 5.1.2. Turėtų būti išbandytas spąstų mechanizmo veikimas.
- 5.1.3. Spąstai ypač dėl jų selektyvaus veikimo turėtų būti išbandyti lauko sąlygomis. Šį bandymą taip pat galima naudoti duomenims apie spąstų veiksmingumą ir saugą rinkti.
- 5.1.4. Judesius suvaržantys spąstai turėtų būti išbandyti izoliuotoje teritorijoje, ypač kai siekiama nustatyti gyvūnų elgesio ir fiziologinius rodiklius. Nužudantys spąstai turėtų būti išbandyti izoliuotoje teritorijoje, ypač kai siekiama nustatyti sąmonės netekimą.
- 5.1.5. Atliekant bandymus lauko sąlygomis, spąstai turėtų būti tikrinami kiekvieną dieną.
- 5.1.6. Nužudančių spąstų veiksmingumas, susijęs su parinktu gyvūnų sąmonės netekimu ir nužudymu, turėtų būti bandomas laboratorijoje, izoliuotoje teritorijoje ir lauko sąlygomis su sąmoningais, judėti galinčiais gyvūnais gauti. Turėtų būti įvertinta, ar spąstai gali pažeisti parinkto gyvūno gyvybiškai svarbius taškus.
- 5.1.7. Bandymų atlikimo tvarka gali būti skirtinga siekiant kuo visapusiškiau įvertinti bandomus spąstus.
- 5.1.8. Įprastomis naudojimo sąlygomis spąstai neturėtų kelti pavojaus su jais dirbančiam asmeniui.
- 5.1.9. Jei reikia, bandant spąstus turėtų būti patikrinama daugiau priemonių. Atliekant bandymus lauko sąlygomis, turėtų būti tiriami tiek parinktos rūšies, tiek netikslinės rūšies gaudymo spąstais rezultatai.

5.2. Tyrimų atlikimo vieta

- 5.2.1. Spąstai turėtų būti paspėndžiami ir naudojami pagal gamintojo ar kitų specialistų pateiktas rekomendacijas.
- 5.2.2. Kompleksiniai bandymai turėtų būti atliekami izoliuotoje teritorijoje, kurioje yra tinkama aplinka parinktos rūšies gyvūnams laisvai judėti, pasislėpti ir kiek galima natūraliau elgtis. Turėtų būti galimybė paspėsti spąstus ir stebėti į juos įkliuvusius gyvūnus. Spąstus reikėtų paspėsti taip, kad būtų galima padaryti gyvūno sugavimo spąstais viso epizodo vaizdo ir garso įrašus.
- 5.2.3. Bandymams lauko sąlygomis atlikti parenkamos vietos turėtų būti panašios į tas, kuriose praktiškai spąstai naudojami. Kadangi atliekant bandymus lauko sąlygomis svarbu spąstų selektyvumas ir bet kokia gaudymo spąstais žala netikslinėms rūšims, tokių bandymų vietas gali tekti parinkti skirtinguose arealuose, kur yra tikimybė aptikti skirtingas netikslines rūšis. Turėtų būti padarytos kiekvienų spąstų, jų paspėndimo ir bendros aplinkos nuotraukos. Spąstų identifikavimo numeris turėtų būti matomas ant fotojuostos įrašo kur užfiksuoti spąstai iki ir po suveikimo.

5.3. Tyrimų personalas

- 5.3.1. Bandymus atliekantis personalas turėtų būti tinkamos kvalifikacijos ir apmokytas.
- 5.3.2. Tarp bandymus atliekančio personalo turėtų būti bent vienas asmuo, turintis patirties, kaip naudoti spąstus, ir sugebantis spąstais sugauti bandymui naudojamus gyvūnus, ir bent vienas asmuo, turintis patirties, kaip taikyti kiekvieną gyvūno gerovės vertinimo būdą, kai naudojami judesius suvaržantys spąstai, ir kiekvieną gyvūno sąmonės netekimo nustatymo būdą, kai naudojami nužudantys spąstai. Pavyzdžiui, į spąstus įkliuvusių gyvūnų elgesį ir atsargumo išsiugdymą turėtų vertinti specialiai pasirengęs asmuo, žinantis, kaip interpretuoti tokius duomenis.

5.4. Spąstams bandyti naudojami gyvūnai

- 5.4.1. Gyvūnai, su kuriais atliekami kompleksiniai bandymai, turėtų būti geros sveikatos ir tipiški tai laukinei gamtai, kurioje tikimasi gaudyti. Naudojami gyvūnai neturėtų turėti ankstesnės patirties su bandomais spąstais.
- 5.4.2. Prieš spąstų bandymą gyvūnai turėtų būti laikomi tinkamomis sąlygomis, aprūpinami pakankamu kiekiu maisto ir vandens. Gyvūnai turėtų būti laikomi taip, kad laikymo sąlygos netaptų jų prastos gerovės priežastimi.
- 5.4.3. Prieš bandymą gyvūnai turėtų aklimatizuotis izoliuotoje bandymų teritorijoje.

5.5. Stebėjimas

- 5.5.1. Elgesys
- 5.5.1.1. Gyvūnų elgesį turėtų stebėti specialiai pasirengęs asmuo, ypač turintis rūšių etologijos žinių.
- 5.5.1.2. Atsargumo išsiugdymą galima įvertinti pagaunant gyvūną spąstais lengvai jo atpažįstamomis aplinkybėmis, po to dar kartą leidžiant gyvūnui įkliūti į spąstus reikiamomis aplinkybėmis ir stebint jo elgesį.
- 5.5.1.3. Reikėtų reakcijas į pašalinius dirgiklius atidžiai atskirti nuo reakcijų į spąstus ar aplinkybes.
- 5.5.2. Fiziologija
- 5.5.2.1. Prieš bandymus kai kuriems gyvūnams reikėtų pritaisyti nuotolinio įrašymo prietaisus (pvz., širdies dūžių skaičiui, kvėpavimo ritmui užrašyti). Šie prietaisai turėtų būti pritaिसomi likus pakankamai daug laiko iki gyvūno sugavimo spąstais, kad jis atsigaūtų nuo pritaissant tuos prietaisus patirto susijaudinimo.
- 5.5.2.2. Reikėtų visomis įmanomomis priemonėmis apriboti reikalavimų neatitinkančius ir neobjektyvius stebėjimus, ypač žmogiškųjų veiksnių lemiamus, kai imami mėginiai.
- 5.5.2.3. Kai imami biologiniai mėginiai (pvz., kraujas, šlapimas, seilės), tai turėtų būti daroma tam tikru laiku, atsižvelgiant į gaudymo spąstais laiką ir į nuo laiko priklausančių tiriamų reakcijų trukmę. Be to, reikėtų gauti kontrolinius duomenis apie gyvūnus, laikomus kitur geromis sąlygomis ir kitai veiklai, išėities duomenis prieš pradėdant gaudymą spąstais ir tam tikrus etaloninius duomenis po ypač stipraus stimuliavimo (pvz., adrenokortikotropinio hormono toleravimo testo).
- 5.5.2.4. Visi biologiniai mėginiai turėtų būti paimti ir laikomi kuo geresnėmis sąlygomis, kad nesugestų, kol bus atlikta analizė.

- 5.5.2.5. Naudojami analitiniai metodai turėtų būti patvirtinti.
- 5.5.2.6. Nužudančių spąstų atveju neurologinę apžiūrą, kurios metu patikrinami refleksai (tokie kaip skausmo ar akių), kartu su EEG, VER ar SER tyrimais turėtų atlikti specialistas, kuris gali pateikti su gyvūno sąmonės būkle susijusią informaciją apie žudymo technikos veiksmingumą.
- 5.5.2.7. Jeigu gyvūnai išlieka sąmoningi ir jautrumo nepraranda per bandymų protokole nurodytą laiką, jie turėtų būti nužudomi humanišku būdu.
- 5.5.3. *Sužeidimai ir patologija*
- 5.5.3.1. Kiekvienas bandomasis gyvūnas turėtų būti atidžiai ištirtas siekiant nustatyti bet kokius sužeidimus. Dėl galimų kaulų lūžių turėtų būti atliktas rentgenologinis tyrimas.
- 5.5.3.2. Toliau reikėtų atlikti išsamius žuvusių gyvūnų patologinius tyrimus. Žuvusio gyvūno tyrimą turėtų atlikti kvalifikuotas veterinaras laikydamasis priimtose veterinarinių tyrimų praktikos.
- 5.5.3.3. Sužeisti organai arba/ir vietos turėtų būti ištirti makroskopiniu ir prirėkus histologiniu tyrimu.
- 5.6. **Pranešimas**
- 5.6.1. Tyrimo pranešime turėtų būti pateikta reikiama informacija apie eksperimentinį dizainą, medžiagas, metodus ir rezultatus, t. y.:
- (a) spąstų dizaino techninis aprašymas, įskaitant informaciją apie medžiagas, iš kurių jie pagaminti;
 - (b) gamintojo pateiktos naudojimo instrukcijos;
 - (c) bandymo aplinkybių aprašymas;
 - (d) meteorologinės sąlygos, ypač temperatūra ir sniego gylis;
 - (e) bandymą atliekančio personalo duomenys;
 - (f) bandomųjų gyvūnų ir spąstų skaičius;
 - (g) parinktos ir netikslinės kiekvienos rūšies pagautų gyvūnų bendras skaičius ir informacija apie jų populiacijos santykinį gausumą, išreiškiamą sąvokomis „retas“, „normalus“ ar „gausus“, tirtame rajone;
 - (h) atranka;
 - (i) išsamūs įrodymai, kad spąstai suveikė ir sužeidė gyvūną, kuris nebuvo pagautas;
 - (j) elgesio stebėjimai;
 - (k) kiekvieno tirtos fiziologinio rodiklio dydžiai ir metodologija;
 - (l) sužeidimų ir po gyvūno žūties atliktų tyrimų aprašymas;
 - (m) sąmonės netekimo ir neįsijautimo atsiradimo laikas; ir
 - (n) statistinė analizė.

IV DALIS: TYRIMAI

6. STANDARTAMS TOBULINTI SKIRTOS TYRIMŲ PROGRAMOS

Bandant gaudymo spąstais sistemas, būtina rasti tinkamas priemones, užtikrinančias spąstais gaudomų gyvūnų gerovę. Kol tokios priemonės, ypač papildomos su elgesiu ir fiziologija susijusios priemonės, nėra patvirtintos ir taikomos įvairioms rūšims, jų naudojimas šiuose Standartuose aptariamoms rūšims turės būti patikrintas moksliniais tyrimais, atliekamais siekiant nustatyti išieities duomenis, reakcijos diapazonus ir kitas atitinkamas priemones.

6.1. Tikslai

Pagal 9 straipsnį Šalių remiami ir skatinami tyrimai ypač turi būti skirti patvirtinti išieities ir etaloniniams duomenims, kurie būtini nustatant papildomų rodiklių ribas ar kitus tinkamos gerovės kriterijus, neįveikiamus į šių Standartų 2.3 skirsnio dabartinę taikymo sritį, įskaitant tam tikrus elgesio ir fiziologinius rodiklius.

6.2. Konkrečių rūšių tyrimo programos

Siekiant išplėsti mokslo žinias spąstais sugautų gyvūnų gerovės vertinimo srityje, kiekviena Šalis remia tolesnius tyrimus, atliekamus su toliau pateiktoje lentelėje išvardytomis rūšimis; tokie tyrimai turi būti užbaigti per nustatytą laiko terminą, skaičiuojamą nuo Susitarimo įsigaliojimo.

Rūšys	Atsakinga Šalis	Terminas
<i>Ondatra zibethicus</i>	Europos bendrija	3 metai
<i>Procyon lotor</i>	Kanada	3 metai
<i>Martes zibellina</i>	Rusija	3 metai

6.3. Konkretūs dydžiai, kuriuos reikia nustatyti

6.3.1. Būtina ištirti tokius konkrečius rodiklius:

- (a) spąstais pagauto gyvūno reakcijas, įskaitant gyvūno leidžiamus garsus, kraštutinę paniką, laiką, per kurį paleistas iš spąstų gyvūnas atsigauna ir pradeda normaliai elgtis, ir atsargumo išsiugdymą. Tiriant atsargumo išsiugdymą, reikia nustatyti, kiek gyvūnas išvengia ar sugeba pasipriešinti anksčiau patirtoms sugavimo spąstais aplinkybėms; ir
- (b) rūšių fiziologinius rodiklius, tarp jų širdies dūžių skaičių ir širdies ritmo sutrikimą, bei atitinkamus jų biocheminius rodiklius (kraujo, šlapimo ar seilių tyrimai), įskaitant gliukokortikoidų koncentraciją, prolaktino koncentraciją, kreatino kinazės aktyvumą, laktato dehidrogenazę (ir galbūt izofermentą 5) ir Beta endorfinų kiekį (jeigu egzistuoja metodai).

6.3.2. Reakcijos stiprumą rodantys fiziologiniai rodikliai nustatomi lyginant išeities ir kraštutinius dydžius bei atsižvelgiant į reakcijos trukmę.

6.3.3. Fiziologinio rodiklio išeities dydis reiškia to fiziologinio kintamojo kiekybę, koncentraciją ar dažnį, kai gyvūnas yra aplinkos netrikdomas. Fiziologinių rodiklių, kurie pakinta per keletą sekundžių ar minučių, išeities dydis turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į konkrečią gyvūno veiklą, pavyzdžiui, gulėjimą, stovėjimą, vaikščiojimą ar bėgiojimą ir šokinėjimą. Kraštutinis dydis reiškia, kad tokių gyvūnų fiziologinis rodiklis artimas maksimaliam ar minimaliam. Tikėtina, kad pirmiau nurodytos fiziologinės reakcijos būdingos visiems žinduoliams, tačiau tikslus išeities ir kraštutinius dydžius bei jų kitimo modelį reikia nustatyti kiekvienai bandomajai rūšiai.

6.3.4. Tiriant fiziologines reakcijas, rodančias prastą gyvūno gerovę, reikia atsižvelgti į šiuos aspektus: ar nustatytasis dydis labai skiriasi nuo normalaus ir kiek šis pakitęs dydis išsilaiko.

6.4. Tyrimų programų kontrolė

Komitetas kontroliuoja ir koordinuoja tyrimus, kuriuos pagal 9 straipsnį remia ir skatina Šalys.

II PRIEDAS

1. Europos bendrijos, Europos anglių ir plieno bendrijos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Rusijos Federacijos laikinasis susitarimas dėl prekybos ir su prekyba susijusių klausimų, pasirašytas 1995 m. liepos 17 d. Briuselyje, įsigaliojęs 1996 m. vasario 1 d.
 2. Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Rusijos Federacijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas, pasirašytas 1994 m. birželio 24 d. Korfu.
 3. Rusijos Federacijos ir Kanados susitarimas dėl prekybos ir komercinių ryšių, įsigaliojęs 1992 m. gruodžio 29 d.
-

*III PRIEDAS***ARBITRAŽAS***1 straipsnis*

Skundą padavusi Šalis praneša Komitetui apie tai, kad nori pagal Susitarimo 15 straipsnį perduoti ginčą spręsti arbitražui. Pranešime privalo būti nurodytas arbitražo proceso dalykas ir konkrečios Susitarimo nuostatos, dėl kurių aiškinimo ar taikymo kilo ginčas.

2 straipsnis

1. Šis arbitražas susideda iš trijų narių.
2. Dviejų Šalių ginčo atveju abi ginčo Šalys paskiria po arbitrą. Jei ginčijasi daugiau negu dvi Šalys, Šalys, kurių interesai sutampa, sutarimo pagrindu paskiria vieną bendrą arbitrą. Abiem atvejais taip paskirti du arbitrai bendru sutarimu paskiria trečiąjį arbitrą, kuris yra arbitražo pirmininkas.
3. Arbitražo pirmininkas negali būti:
 - (a) ginčo Šalių pilietis;
 - (b) susijęs su ginčo Šalimis arba
 - (c) susijęs su ginču pagal kokias nors kitas einamas pareigas.
4. Bet kokia laisva arbitražo nario vieta turi būti užimta laikantis pradinės paskyrimo tvarkos.

3 straipsnis

Jeigu per 60 dienų nuo Šalių arbitrų paskyrimo nepaskiriamas arbitražo pirmininkas, bet kuri Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką jį paskirti.

4 straipsnis

1. Arbitražas sprendimą priima griežtai laikydamasis Susitarimo, tarptautinės teisės nuostatų ir šių tipinių įgaliojimų:

„remiantis faktais ir atitinkamomis Susitarimo nuostatomis (čia nurodomos tokios nuostatos) nustatyti, ar Šalis laikosi Susitarime nurodytų įsipareigojimų, ir priimti sprendimą šiuo klausimu.“
2. Arbitražas privalo įsitikinti, kad skundas yra tinkamai faktiškai ir teisiškai pagrįstas.

5 straipsnis

1. Jeigu ginčo Šalys nesusitaria kitaip, arbitražas pats nustato savo darbo tvarkos taisykles.
2. Arbitražo darbo tvarkos taisyklės bet kuriuo atveju privalo atitikti šio Priedo nuostatas, arbitražo kaip institucijos kompetenciją priimant sprendimus ir tarptautinėje teisėje bei praktikoje taikomus teisingo proceso principus.

6 straipsnis

Ginčo Šalys palengvina arbitražo darbą, t. y. pasinaudodamos visomis jų turimomis priemonėmis:

- (a) pateikia arbitražui visus su ginčijamu klausimu susijusius dokumentus, informaciją ir pagalbines priemones, numatytus tik pagal Šalies vidaus teisinius ir administracinius reikalavimus; ir
- (b) suteikia arbitražui galimybę prirėkus iškviešti liudytojus ir ekspertus ir gauti jų parodymus.

7 straipsnis

Ginčo Šalys ir arbitrai arbitražo proceso metu išlaiko bet kokios informacijos, kuri jiems pateikiama kaip konfidenciali, slaptumą.

8 straipsnis

Ginčo Šalys lygiomis dalimis apmoka arbitražo proceso išlaidas, įskaitant arbitrų atlyginimą ir kelionių, vertimo ir sekretoriaus paslaugų išlaidas bei kitas su procesu susijusias išlaidas.

9 straipsnis

Arbitražas gali priimti ir išspręsti priešpriešinius reikalavimus, tiesiogiai susijusius su ginčo dalyku.

10 straipsnis

Arbitražas sprendimus, susijusius tiek su ginčo nagrinėjimo tvarka, tiek su ginčo esme, priima arbitrų balsų dauguma. Paduoti balsai neatskleidžiami.

11 straipsnis

1. Arbitražas sprendimą paskelbia ne vėliau kaip per 180 dienų nuo pirmininko paskyrimo dienos.
2. Arbitražas gali visais balsais atidėti savo sprendimo paskelbimą, jeigu ginčo Šalys sutinka.

12 straipsnis

1. Arbitražo išvada ir sprendimas turi būti pateikti kartu su rašytiniu pareiškimu, kuriame išdėstyti nustatyti faktai ir priežastys, kuriais ta išvada ir sprendimas grindžiami.
2. Ginčą dėl arbitražo išvados ir sprendimo aiškinimo ar įgyvendinimo bet kuri ginčo Šalis gali perduoti spręsti tą sprendimą paskelbusiam arbitražui.

13 straipsnis

Arbitražo išvada ir sprendimas yra galutiniai, ginčo Šalims privalomi ir neskundžiami.

IV PRIEDAS

ŠALIŲ PAREIŠKIMAI

Kanados Vyriausybės pareiškimas dėl tradicinių judesius suvaržančių spąstų su plieniniais lankeliais, suspaudžiančiais gyvūnų galūnes, spartaus likvidavimo laikotarpio

Pripažindama Susitarimo dėl humaniško gyvūnų gaudymo spąstais tarptautinių standartų (toliau – Susitarimas) tikslus ir vadovaudamasi Susitarimo 7 straipsniu, Kanada pareiškia, kad:

1. Nuo Susitarimo įsigaliojimo dienos Kanadoje bus uždrausta naudoti visus judesius suvaržančius spąstus su plieniniais lankeliais, suspaudžiančiais gyvūnų galūnes, tokioms rūšims:

Martes americana

Mustela erminea

Castor canadensis

Ondatra zibethicus

Martes pennanti

Taxidea taxus

Lutra canadensis

2. (a) Remiantis turimais bandymų rezultatais, draudžiama naudoti tradicinius judesius suvaržančius spąstus su plieniniais lankeliais, suspaudžiančiais gyvūnų galūnes, tokioms likusioms Kanadoje gyvenančioms rūšims, išvardytoms Susitarimo priede:

Canis latrans

Felis rufus

Procyon lotor

Canis lupus

Lynx canadensis

- (b) Šis draudimas įsigalioja atsižvelgiant į tai, kuris iš šių terminų vėlesnis:

(i) nuo bandymų lauko sąlygomis pilno sezono, kuris prasideda 1999 metų spalio mėnesį, pabaigos dienos arba

(ii) nuo c punkte nustatyto laikotarpio, reikalingo bandymams ir reikalavimams įgyvendinti, pabaigos dienos.

- (c) 2.b punkto ii papunktyje nurodytas laikotarpis, reikalingas bandymams atlikti ir reikalavimams įgyvendinti, yra du bandymų lauko sąlygomis pilni sezonai ir dar vieneri metai pasibaigus antrajam bandymų lauko sąlygomis sezonui; jis prasideda, kai Susitarimą pasirašo Europos Sąjungos Taryba.

- (d) Kanadai bandymų lauko sąlygomis sezonas (nurodytas 2.b punkto i papunktyje ir 2.c punkte) tęsiasi nuo spalio mėnesio 1 dienos iki kovo mėnesio 31 dienos.

3. Atsižvelgiant į 2.b punktą, šis Pareiškimas galioja laikotarpiu nuo dienos, kurią Susitarimą pasirašė Europos Sąjungos Taryba, iki Susitarimo įsigaliojimo, kol Susitarimą (įskaitant, be jokios abejonės, pridėtus Pareiškimus), laikydamosi jo sąlygų, taiko Europos bendrija.

Europos bendrijos pareiškimas

Europos bendrija supranta, kad Susitarimo dėl humaniško gyvūnų gaudymo spąstais tarptautinių standartų pasirašymas – tai svarbus ir esminis žingsnis siekiant užtikrinti spąstais pagautų gyvūnų pakankamą gerovę.

Dėl to Europos bendrija patvirtina, kad ji netaikys jokių priemonių, įgyvendinančių Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3254/91, laikotarpiu, kurio pagrįstai reikia kitoms Šalims Susitarimui ratifikuoti, o po ratifikavimo – tiek, kiek Susitarimas lieka galioti ir yra taikomas pagal jo nuostatas.